



او دندانپزشکی را از خدمات مهم نظام سلامت کشور توصیف می‌کند: «سلامت دهان و دندان ارتباط مستقیم با سلامت عمومی بدن دارد و عدم رعایت بهداشت آن می‌تواند منجر به بیماری‌های جدی‌تری مانند دیابت، مشکلات قلبی - عروقی و انتشار عفونت در سایر دستگاه‌های بدن شود.»

عامری سیاهویی معتقد است دسترسی رایگان به خدمات دندانپزشکی، نقش مؤثری در حفظ سلامت بیمه‌شدگان دارد و با اعلام اینکه سالانه حدود ۸ هزار تا ۱۰ هزار نفر از خدمات دندانپزشکی درمانگاه قشم بهره‌مند می‌شوند، می‌افزاید: «این میزان مراجعه شامل ماهانه حدود ۸۰۰ بیمار و روزانه ۳۵ تا ۴۰ بیمار می‌شود که آمار قابل‌توجهی است. نکته این است که ارائه این حجم از خدمات تنها از سوی یک دندانپزشک که خود مسئولیت آن را برعهده دارم، ارائه می‌شود و با توجه به میزان استقبال مردم از خدمات دندانپزشکی، انتظار می‌رود که امکان توسعه خدمات دندانپزشکی فراهم شود. به‌ویژه اینکه درمانگاه ما تنها مرکز درمانی تأمین اجتماعی در جزیره قشم به‌شمار می‌رود و علاوه بر مردم شهرستان، بسیاری از ساکنان مناطق اطراف از خدمات این مرکز بهره‌مند می‌شوند. بعضاً برخی بیماران حتی از بندرعباس به دلیل شلوغی و تراکم نوبت، به درمانگاه ما مراجعه می‌کنند.»

سرپرست مرکز درمانی امام رضا (ع) قشم، با اشاره به مهم‌ترین مسائل حوزه دندانپزشکی، می‌گوید: «در سیستم دندانپزشکی تأمین اجتماعی دسترسی تعریف نشده و دندانپزشکان، امور دسترسی را خود انجام می‌دهند و تنها برای انجام برخی هماهنگی‌ها و خدمات اولیه، یکی از همکاران سایر بخش‌ها به ما کمک می‌کند. همچنین با توجه به گرانی هزینه‌های دندانپزشکی در بخش‌های خصوصی و محدودیت خدمات دندانپزشکی تحت پوشش بیمه، بیماران خواهان دریافت خدمات بیشتری هستند. افزایش دسترسی مردم به خدمات دندانپزشکی به‌ویژه در استان‌های کم‌برخوردار می‌مانند هرمزگان می‌تواند در بهبود سلامت جامعه مؤثر واقع شود. به همین خاطر انتظار می‌رود تأمین اجتماعی نگاه ویژه‌ای به مناطق محروم از نظر گسترش کیفیت و کمیت خدمات داشته باشد. اکنون در کل استان هرمزگان تنها سه مرکز دندانپزشکی فعال است.»

عامری سیاهویی، همچنین مهم‌ترین خواسته دندانپزشکان تأمین اجتماعی را بهبود شرایط کاری بیان می‌کند: «ارائه خدمات دندانپزشکی علاوه بر ضرورت برخورداری از مهارت و تجربه کافی، نیازمند مداخلات یدی و فیزیکی است، اما تعرفه دستمزد دندانپزشکان در سیستم دولتی منطبق با حجم فعالیت آن‌ها نیست و اختلاف فاحش با بخش‌های خصوصی دارد. خوشبختانه در تأمین اجتماعی پرداخت‌ها به‌طور منظم انجام می‌شود، با وجود این انتظار می‌رود تا تعرفه‌ها بازنگیری شود. نکته مهم دیگر مربوط به شرایط استخدام و قراردادهای کاری است؛ بسیاری از دندانپزشکان با قراردادهای موقت مشغول به فعالیت هستند و اصلاح وضعیت استخدام، ارائه قراردادهای پایدار، بهبود مزایای شغلی و اصلاح تعرفه دستمزد از جمله مهم‌ترین خواسته دندانپزشکان را تشکیل می‌دهد.»

دارند و درمانگاه چابهار تنها مرکز درمانی در شهرستان به‌شمار می‌رود که دارای واحد دندانپزشکی برای بیمه‌شدگان است و حتی مراکز بهداشت دولتی، خدمات دندانپزشکی ارائه نمی‌کنند.»

دندانپزشکی ارائه نمی‌کنند: «به‌توجه سرپرست درمانگاه چابهار خدمات دندانپزشکی این مرکز را با استقبال گسترده مردم توصیف می‌کند: «با توجه به گرانی هزینه‌های درمان در بخش‌های خصوصی، بهره‌مندی از خدمات رایگان درمانی و دندانپزشکی تأمین اجتماعی با اقبال توجه مواجه است؛ به‌نحوی که علاوه بر مردم شهر بسیاری از ساکنان شهرستان‌های اطراف مانند کنارک، زاباد، دشتیاری، نیک‌شهر و راسک و روستاهای آق‌قاری خدمات خود را از ما دریافت می‌کنند. باید توجه داشت برخی از این شهرستان‌ها مانند دشتیاری وسیع بوده و تراکم جمعیت بالایی دارند. در این مرکز سالانه حدود ۱۰ هزار نفر در واحد دندانپزشکی پذیرش می‌شوند.»

عزیزی با اشاره به چالش‌های مهم حوزه دندانپزشکی، ادامه می‌دهد: «در چابهار مراکز دندانپزشکی خصوصی وجود دارد، اما هزینه‌های دندانپزشکی به دلیل کمبود فعالان این حرفه از تعرفه‌های تعیین شده دولتی برای بخش‌های خصوصی، گران‌تر است. از این‌رو بسیاری از بیمه‌شدگان ترجیح می‌دهند به مرکز ما مراجعه کنند. این در حالی است که درمانگاه ما تنها دارای دوردیف دندانپزشکی است که با وجود تکمیل هر دو ردیف، نمی‌توانیم پاسخگوی خیل عظیم مراجعه‌کننده‌ها باشیم؛ به‌طوری که نوبت‌دهی بیماران که از ساعت ۱۲ شروع می‌شود در فاصله پنج دقیقه برای پذیرش روزانه ۴۰ نفر به‌اتمام می‌رسد.»

سرپرست درمانگاه چابهار، دسترسی به مواد اولیه، تجهیزات و لوازم مصرفی دندانپزشکی را بسیار مناسب می‌داند و اعلام می‌کند: «در زمینه مواد و وسایل دندانپزشکی هیچ‌گاه با کسری مواجه نمی‌شویم و با وجود افزایش هزینه‌ها، تأمین اجتماعی اقلام مورد نیاز ما را فراهم می‌کند. در سال‌های اخیر به‌دلیل رویکرد خرید کالاهای ایرانی، برخی اقلام مانند چسب‌های کامپوزیت (روکش نازک دندان) کیفیت مناسبی ندارد و سعی می‌کنیم این اقلام را از نوع مناسب تولید داخل تهیه کنیم.»

وضعیت استخدام و تعرفه دندانپزشکان

سرپرست مرکز درمانی تأمین اجتماعی امام رضا (ع) قشم، توسعه خدمات دندانپزشکی را در استان‌های محروم مانند هرمزگان، به‌منظور حفظ سلامت عمومی بیمه‌شدگان بسیار ضروری می‌داند و اصلاح وضعیت استخدام، ارائه قراردادهای پایدار، بهبود مزایای شغلی و ترمیم تعرفه دندانپزشکی را مهم‌ترین خواسته فعالان این عرصه بیان می‌کند.

دکتر لیلا عامری سیاهویی از پنج سال پیش تاکنون در درمانگاه قشم به‌عنوان دندانپزشک فعالیت می‌کند و در شش ماه اخیر، سرپرستی این مرکز را عهده‌دار شده است. خدمت‌رسانی به مردم در قالب سرگروه جهاد دندانپزشکی، بخش دیگری از اقدامات حرفه‌ای او را تشکیل می‌دهد. بر این اساس با حضور در شهرستان‌های استان هرمزگان مانند بشارک، جاسک، میناب، قشم و روستاهای اطراف به مردم محروم، خدمات دندانپزشکی ارائه می‌دهد و این فعالیت خود را با علاقه دنبال می‌کند.

دندانپزشکان تأمین اجتماعی:

تعرفه‌های دستمزد را اصلاح کنید!

درآمد ناچیز، فشار کاری و کمبود نیرو؛ چرا دندانپزشکان به بخش خصوصی پناه می‌برند؟

خدمات دندانپزشکی تأمین اجتماعی در سال‌های اخیر با استقبال گسترده بیمه‌شدگان مواجه شده است؛ به‌ویژه گرانی خدمات مذکور در بخش‌های خصوصی، سیل مراجعه به واحدهای دندانپزشکی ملکی را فزونی داده و بسیاری از بیمه‌شدگان برای رسیدگی به مشکلات دهان‌ودندان، راهی مراکز ملکی می‌شوند. اکنون حدود ۵۸۰ دندانپزشک در مجموع مراکز درمانی تأمین اجتماعی مشغول به فعالیت هستند. فرسودگی زودرس شغلی و تعرفه دستمزد ناچیز دندانپزشکی از جمله مهم‌ترین مسائل شاغلان این حرفه به‌شمار می‌رود. به‌مناسبت روز ملی دندانپزشک با چند تن از فعالان این عرصه، گپ‌وگفت مصیمی انجام دادیم که پیش‌رو دارید.

پیشگیرانه توصیف می‌کند و برای حصول نتیجه بهتر، فرهنگ‌سازی بهداشت دهان‌ودندان را ضروری می‌داند. او دسترسی رایگان به خدمات دندانپزشکی را جهت ارتقای سلامت بیمه‌شدگان در شرایط گرانی هزینه‌های مذکور در بخش‌های خصوصی، مهم ارزیابی می‌کند. دکتر علی نصرتی هزارچشمه، پس از چندسال فعالیت در شغل کارشناسی اتاق عمل به دلیل آشنایی با حوزه درمان در رشته دندانپزشکی ادامه تحصیل می‌دهد و اکنون با دارا بودن ۲۰ سال سابقه فعالیت در بیمارستان شهدای کرمانشاه، مشغول به فعالیت است.

او دسترسی رایگان به خدمات دندانپزشکی را سبب ارتقای سلامت بیمه‌شدگان در شرایط گرانی هزینه‌های درمان توصیف می‌کند: «کرمانشاه در زمره استان‌های کمتر برخوردار قرار دارد و کارگران، بیشترین اقشار جامعه را تشکیل می‌دهند. در بسیاری از موارد مراجعه‌کننده‌ها اعلام می‌کنند که هریک از خدمات ما در بخش‌های خصوصی بیش از دو میلیون تومان هزینه دربر دارد و بی‌شک پرداخت چنین مبالغی خارج از ظرفیت سبب اقتصادی خانوارهاست.»

دندانپزشک بیمارستان شهدای کرمانشاه با اشاره به آمار ارائه خدمات دندانپزشکی در بیمارستان، ادامه می‌دهد: «سالانه ۱۰ تا ۱۲ هزار نفر از خدمات دندانپزشکی بهره‌مند می‌شوند که این میزان ماهانه حدود ۸۰۰ تا هزار نفر، طی یک هفته ۲۵۰ نفر و روزانه ۴۰ نفر را دربر می‌گیرد. اکنون دو دندانپزشک در بیمارستان شهدای کرمانشاه فعالیت داریم و یک کمک‌دستیار نیز با ما همکاری می‌کند. علاوه بر کمبود دستیار انتظار می‌رود تا دستیار دندانپزشکی تخصصی استخدام شود. در حال حاضر شرایط به کارگیری کمک‌دستیاران پایدار نیست و پس از حدود چند ماه فعالیت و کسب تجربه به بخش‌های دیگر اعزام می‌شوند و این دور ادامه دارد.»

نصرتی، دریافتی دندانپزشکان تأمین اجتماعی را مهم‌ترین دغدغه این گروه حرفه‌ای می‌داند و می‌گوید: «سال گذشته تقریباً به‌اندازه نیمی از درآمد فعالان بخش‌های خصوصی، دریافتی داشتیم. با توجه به اهمیت سلامت دهان‌ودندان و پیشگیری از بیماری‌ها، اصلاح تعرفه‌های دندانپزشکی می‌تواند در تقویت انگیزه فعالیت همکاران، مؤثر واقع شود، اما در سال‌های اخیر شرایط کاری دندانپزشکان با غفلت مواجه شده است. دوره‌های گذشته، دریافتی ما مناسب بود، اما رفته‌رفته با رشد تورم، اکنون حقوق و دستمزد ما در وضعیت اقتصادی جامعه هم‌خوانی ندارد. این مسئله مشترک بین همه دندانپزشکان تأمین اجتماعی است و باید فکری به حال آن شود.»

او با اشاره به اهمیت پوشش بیمه‌ای خدمات دندانپزشکی، می‌افزاید: «خدمات دندانپزشکی تحت پوشش بیمه، شامل مواردی مانند ترمیم‌های سطحی دندان، کشیدن و جرم‌گیری است، اما بسیاری از مراجعه‌کننده‌ها درخواست انجام خدمات بیشتری از جمله درمان ریشه و روکش دارند. باید توجه داشت که افزایش پوشش بیمه‌ای دندانپزشکی می‌تواند تقاضای القایی را به‌دنبال داشته باشد و از هدف اصلی پیشگیری از مشکلات دهان‌ودندان جلوگیری کند. بنابراین برای حصول نتیجه مطلوب، آموزش بهداشت دهان‌ودندان باید فرهنگ‌سازی شود.»

ارائه خدمات به ۱۰ هزار نفر

سرپرست درمانگاه تأمین اجتماعی چابهار (سیستان و بلوچستان) با اعلام اینکه سالانه حدود ۱۰ هزار نفر در واحد دندانپزشکی پذیرش می‌شوند، اصلاح تعرفه دستمزد دندانپزشکی را برای جذب و ماندگاری فعالان این حرفه در تأمین اجتماعی ضروری می‌داند. دکتر فریبا عزیزی با دارا بودن ۱۲ سال سابقه حرفه‌ای، پس از دو سال فعالیت به‌عنوان کارشناس اتاق عمل در رشته دندانپزشکی ادامه تحصیل می‌دهد و اکنون با حفظ سمت سرپرست درمانگاه چابهار، در جایگاه حرفه‌ای خود در این مرکز مشغول به‌فعالیت است.

او دسترسی رایگان اقشار کارگر جامعه را به خدمات دندانپزشکی بسیار ارزشمند می‌داند: «یک سوم جمعیت شهرستان چابهار زیر پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار

معاون درمان مدیریت درمان تأمین اجتماعی استان کهگیلویه و بویراحمد، مهم‌ترین مسائل حوزه دندانپزشکی را دو نکته کلیدی شامل افزایش منشی و دستیار و اصلاح تعرفه دستمزد بیان می‌کند و با توجه به استقبال چشمگیر بیمه‌شدگان از خدمات رایگان دندانپزشکی، تسهیل همکاری فعالان این عرصه را با تأمین اجتماعی، ضروری می‌داند.

دکتر داود شهپازپور با دارا بودن ۲۰ سال سابقه فعالیت در عرصه دندانپزشکی و تأمین اجتماعی، ارائه خدمات رایگان دندانپزشکی را سبب افزایش رضایتمندی بیمه‌شدگان استان بیان می‌کند: «کهگیلویه و بویراحمد جزو استان‌های کم‌برخوردار است و بیشترین اقشار جامعه را کارگران و کارمندان تشکیل می‌دهند. با توجه به شرایط سخت اقتصادی ناشی از تحریم‌های ظالمانه، دسترسی رایگان به خدمات دندانپزشکی سبب رضایت خاطر بیمه‌شدگان و کاهش دغدغه آن‌ها برای بهره‌مندی از خدمات مذکور شده است؛ به‌ویژه اینکه هزینه بخش‌های خصوصی، بسیار بالاست.»

او با اعلام اینکه مدیریت درمان کهگیلویه و بویراحمد دارای سه واحد دندانپزشکی در مراکز درمانی استان است، استقلال از خدمات مذکور را چشمگیر توصیف می‌کند: طی سال ۱۴۰۳ تعداد ۳۸ هزار و ۹۷۵ بیمار در واحد دندانپزشکی پلی‌کلینیک یاسوج پذیرش شدند. این میزان ماهانه به‌طور میانگین بیش از ۳ هزار نفر را شامل می‌شود. درحال حاضر ۶ دندانپزشک و چهار منشی و دستیار در این پلی‌کلینیک در دو شیفت صبح و عصر خدمت‌رسانی می‌کنند اما با توجه به تعداد بالای مراجعه به مراکز درمانی استان، با کمبود نیروی دندانپزشک مواجه هستیم.»

معاون درمان مدیریت درمان کهگیلویه و بویراحمد با اشاره به مسائل مهم دندانپزشکان، می‌افزاید: «مهم‌ترین خواسته دندانپزشکان در دو نکته کلیدی خلاصه می‌شود؛ نخست، افزایش تعداد منشی و دستیار و دوم اصلاح تعرفه دستمزد دندانپزشکی قابل قیاس با درآمد فعالان بخش خصوصی نیست. این مسئله مهم‌ترین عامل عدم ماندگاری دندانپزشکان و جذب دشوار آن‌ها به‌شمار می‌رود. برخی از همکاران دندانپزشک پس از مدتی فعالیت از تأمین اجتماعی خارج می‌شوند. در نتیجه رفع موانع و دوت به‌همکاری آن‌ها بسیار ضروری است.»

شهپازپور، خدمات دندانپزشکی را از ارکان مهم سلامت می‌داند و پوشش بیمه‌ای این خدمات را سبب ایجاد تسهیل برای برخورداری از بهداشت دهان‌ودندان بیان می‌کند: «با توجه به پایین بودن میزان فلوراید آب در استان کهگیلویه و بویراحمد، ارائه خدمات پیشگیرانه و آموزش بهداشت دهان‌ودندان، بسیار ضروری است و تأمین اجتماعی این نیاز بیمه‌شدگان را به‌نحوی شایسته پاسخگویی می‌کند. به‌همین دلیل، همواره در مراکز درمانی با حجم بالای مراجعه‌کننده مواجه هستیم.»

او ادامه می‌دهد: «در حال حاضر خدماتی مانند ترمیم دندان، کشیدن، جراحی نسوج نرم و سخت، جرم‌گیری، بروساز، ترمیم‌های کامپوزیت و آمالگام و آموزش بهداشت دهان‌ودندان زیر پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار دارد. واحد دندانپزشکی پلی‌کلینیک یاسوج مجهز به چهار یونیت دندانپزشکی، سه دستگاه اتوکلاو و تجهیزات و وسایل مورد نیاز مناسبی است و استریل وسایل به‌صورت علمی و تحت نظارت انجام می‌شود. با توجه به فراهم بودن دستگاه رادیولوژی فک‌ودهان، اکنون نیازمند سه دستگاه ماینیتور تشخیصی برای مشاهده تصاویر هستیم.»

خدمات پیشگیرانه دندانپزشکی

دندانپزشک بیمارستان تأمین اجتماعی شهدای کرمانشاه، خدمات تحت پوشش بیمه دندانپزشکی را



سالاه صدراپی

روزنامه نگار

“

دندانپزشکان

تأمین اجتماعی

به دلیل

دستمزدهای

پایین، کمبود

نیروی انسانی

و فشار کاری،

خواستار اصلاح

تعرفه‌ها، افزایش

تعداد منشی‌ها و

دستیاران و بهبود

شرایط کاری برای

جذب و ماندگاری

در این بخش

هستند

ت N ۱ تکتک 0 P

پیشگیری

مهم‌ترین ترند

بیمه دندانپزشکی

پوشش بیمه‌ای خدمات دندانپزشکی بر پایه اقدامات پیشگیرانه قرار دارد و دریافت این خدمات می‌تواند از پیشرفت مشکلات دهان و دندان جلوگیری کند. دندانپزشکی در بسیاری از کشورها از جمله خدمات گران‌محموب می‌شود. در کشور ما نیز هزینه اقدامات دندانپزشکی به نسبت سطح درآمد کارگران، رقم‌های گزافی را دربر می‌گیرد؛ به‌ویژه با توجه به سطح تورم قیمت‌ها در جامعه، سهم هزینه‌های دندانپزشکی در سبد هزینه‌های خانوار، کوچک و کوچک‌تر می‌شود. از این‌رو پوشش بیمه‌ای خدمات دندانپزشکی می‌تواند در کاهش پرداخت از جیب مردم مؤثر واقع شود.

در حال حاضر بسته بیمه پایه دندانپزشکی شامل «خدمات پیشگیری» است. این خدمت، مهم‌ترین هدف در بسته خدمت بیمه پایه مربوط به گروه‌های هدف کودکان زیر ۱۴ سال و مادران باردار به‌شمار می‌رود. در این بسته، تمامی خدمات پیشگیری اعم از آموزش بهداشت تا فلورایدتراپی، فیشر سیلانت (شیارپوش)، وارنیش فلوراید و نیز ترمیم اولین دندان دائمی با روش‌های مختلف یک ساعته، دوساعته و سه ساعته باپردگی آمالگام یا کامپوزیت ارائه می‌شود. جرم‌گیری یکی دیگر از خدمات به‌شمار می‌رود. برای افراد بزرگسال و مادران باردار، جرم‌گیری برای سلامت لثه و محیط دهان ضروری است و جزو تعهدات بیمه قرار دارد.

از نظر پروتکل‌های دندانپزشکی معمولاً توصیه می‌شود که فرد در سال حداقل دو بار عملیات جرم‌گیری را در مراکز دندانپزشکی انجام دهد. کشیدن دندان بزرگسال و اطفال نیز در تعهدات بیمه پایه قرار گرفته است. کشیدن دندان اجزاء مختلفی را دربر می‌گیرد که شامل دندان‌های فک بالا، فک پایین، چپ و راست و دندان‌های شیری است. ترمیم دندان‌ها با آمالگام و کامپوزیت شامل ترمیم یک سطحی، دو سطحی و سه سطحی زیر پوشش بیمه پایه قرار دارد. جراحی نسج نرم و سخت لثه از دیگر خدمات تحت پوشش بیمه است. همچنین ویزیت دندان در بسته بیمه پایه جای دارد. بر این اساس، دندانپزشک وضعیت سلامت دهان و دندان را ارزیابی کرده و در صورت نیاز اقدامات درمانی را انجام می‌دهد.

گسترش پوشش بیمه‌ای خدمات دندانپزشکی همواره به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مطالبات و خواسته‌های بیمه‌شدگان مطرح می‌شود. طی یکی دو سال اخیر ۶ خدمت جدید دندانپزشکی تحت پوشش بیمه قرار گرفته که می‌توان به‌ترمیم آمالگام چهار سطحی، کامپوزیت چهار سطحی خلفی و کامپوزیت ۲۰، ۴۰ و ۴۰ سطحی قدیمی برای دندان‌ها اشاره کرد. البته این خدمات در گذشته برای افراد تا ۱۴ سال سن انجام می‌شد، اما اکنون به ۱۸ سال افزایش پیدا کرده است. آنچه در پیشگیری از مشکلات دهان و دندان بیش از بسته‌های تعهدات بیمه‌ای مورد توجه قرار می‌گیرد، فرهنگ عمومی مردم در زمینه رعایت بهداشت و نگهداری از دندان‌هاست، زیرا هزینه دندانپزشکی ارتباط مستقیم با زمان مراجعه به دندانپزشک دارد. به این معنا که هرچقدر دیرنگام به مراکز دندانپزشکی مراجعه شود، هزینه‌های بیشتری باید برای دندان پرداخت شود و این مسئله ارتباط مستقیم با فرهنگ عمومی مراقبت از دهان و دندان دارد. بنابر اعلام وزارت بهداشت، ایرانیان ۲۰۰ میلیون دندان پوسیده دارند و پنج میلیون ایرانی بالای ۶۰ سال نیز بی‌دندان هستند. همچنین افراد بالای ۵۰ سال بیش از ۵۰ درصد دندان‌هایشان، پوسیده، پر شده یا کشیده شده است. در نتیجه ضرورت رسیدگی، مراقبت و درمان‌های مناسب برای آن‌ها وجود دارد. همچنین افراد باید سعی کنند که هر شش ماه یک‌بار دندان‌های خود را جرم‌گیری کنند. جرم رسوب‌هایی است که از طریق غدد بزاقی ترشح شده و پشت دندان تجمع می‌یابد و به صورت سنگ در می‌آید.